

**Туман ҳокимнинг қишлоқ ва сув хўжалиги масалалари бўйича
ўринбосарининг функционал вазифалари ҳамда фаолиятининг энг
муҳим самарадорлик кўрсаткичлари тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикасининг “Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида”ги Қонунига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг ва Вазирлар Маҳкамасининг ҳужжатларига, шунингдек, бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатларга мувофиқ туман ҳокимнинг қишлоқ ва сув хўжалиги масалалари бўйича ўринбосари (кейинги ўринларда – туман ҳокимининг ўринбосари)нингасий вазифалари, функциялари, хуқуqlари, шахсий масъулияти, ваколатива жавобгарлиги ҳамда энг муҳим самарадорлик кўрсаткичларини белгилайди.

2. Туман ҳокимининг ўринбосари ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституциясига вақонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ҳукуматнинг ҳужжатларига, ҳалқ депутатлари Кенгаши қарорларига, вилоят ва туман ҳокимининг қарорлари ва фармойишларига, шунингдек, ушбу Низомга амал қиласди.

3. Туман ҳокимининг ўринбосарининг ўзига бириклирлган тармоқ ва соҳалардаги фаолиятининг самарадорлиги ва натижадорлиги, ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг ҳужжатлари ва топшириқларининг тўлиқ ва сифатли бажарилишини ташкил этиш учун **Ўзбекистон Республикасининг Президенти олдида шахсан жавобгар ҳамда ҳалқ депутатларитуман Кенгаши олдида ҳисобдордир.**

4. Туман ҳокимининг ўринбосари туман ҳокимига бўйсунади.

Туман ҳокими ўринбосарининг ўзига бириклирлган тармоқ ва соҳаларда ҳудудларни ривожлантириш билан боғлиқ вазифаларни ҳал қилиш бўйича фаолияти **Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг аграр ва озиқ-овқат соҳаларини ривожлантириш масалалари бўйича ўринбосари томонидан мувофиқлаштирилади.**

5. Туман ҳокими ўринбосари фаолиятининг натижадорлиги **ушбу Низомга иловага мувофиқ энг муҳим самарадорлик кўрсаткичлари асосида белгиланган тартибда баҳоланади.**

6. Туман ҳокимининг ўринбосари тегишли тумандагиқишлоқ ва сув хўжалиги соҳасига оид ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштиради.

7. Туман ҳокимининг ўринбосари ўз ваколати даврида илмий ва педагогик фаолиятдан ташқари ҳақ тўланадиган бошқа турдаги фаолият билан шуғулланиши мумкин эмас.

2-боб. Туман ҳокими ўринбосарининг асосий вазифалари ва функциялари

8. Кўйидагилар туман ҳокими ўринбосарининг асосий вазифалари ҳисобланади:

аграр ва озик-овқат соҳаларини ривожлантириш бўйича қабул қилинган норматив-хукуқий хужжатларда белгиланган вазифалар ва топшириқлар ижросини ташкил этиш;

қишлоқ хўжалиги экинларини оқилона жойлаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришнинг самарали усусларини жорий этиш, агросаноат кластерларини ташкил этиш ва ривожлантириш;

янги интенсив боғлар, узумзор ва иссиқхоналар ташкил этиш бўйича қабул қилинган дастурлар ижросини таъминлаш;

ер ресурсларидан самарали фойдаланиш, тупроқ унумдорлигини ошириш бўйича комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш, сувни тежовчи ва инновацион технологияларни кенг жорий этиш;

қишлоқ хўжалиги экинларини етиштиришда ресурсларни тежайдиган инновацион технологияларни кенг жорий этиш;

тупроқ унумдорлиги ва экинлар ҳосилдорлигидан келиб чиқиб, қишлоқ хўжалиги экинларини етиштириш учун талаб этиладиган минерал ўғитлар миқдорини белгилаш, қишлоқ хўжалиги экинларини касаллик ва зааркунанда ҳашаротлардан ҳимоя қилиш;

ўрмон хўжалиги ерларидан самарали фойдаланиш, ўрмон хўжаликларида маҳсулот етиштириш ҳажмларини ошириш;

ветеринария хизматини кўрсатиш ҳамда чорвачилик, паррандачилик, балиқчилик, асаларичилик ва пиллачилик тармоқларини ривожлантириш бўйича қабул қилинган дастурлар ижросини ташкил этиш;

қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш лойиҳаларини амалга ошириш ва қишлоқ жойларда савдо ва пулли хизматларни ташкил этиш.

9. Туманҳокими ўринбосари ўз зиммасига юклangan вазифаларни бажариш учун қўйидаги функцияларни амалга оширади:

a) аграр ва озиқ-овқат соҳаларини ривожлантириш бўйича қабул қилинган норматив-хукуқий хужжатларда белгиланган вазифалар ва топшириқлар ижросини ташкил этиши соҳасида:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 23 октябрдаги ПФ-5853-сон Фармони билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг 2020–2030 йилларга**

мўлжалланган стратегияси ҳамда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг **2020–2030 йилларга мўлжалланган стратегиясида белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича “Йўл ҳаритаси”да белгиланган вазифаларни ўз вақтида ва тўлиқ бажарилишини таъминлайди;**

Ўзбекистон Республикаси қонунларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Махкамаси томонидан қабул қилинган хужжатларда белгиланадиган устувор вазифаларга мувофиқ ҳудудда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш дастурларига таклифлар ишлаб чиқади;

аграр ва озиқ-овқат соҳаларини ривожлантириш бўйича қабул қилинган норматив-хуқукий хужжатларда **белгиланган вазифалар ва топшириқлар ижросини ташкил этади**;

қишлоқ хўжалиги экинларини жойлаштириш, юқори қўшилган қийматли ракобатбардош маҳсулотлар етиштириш лойиҳаларини амалга ошириш, қишлоқ хўжалиги соҳасининг барча тармоқларини ривожлантириш бўйича туман ҳокимининг қарорлари ва фармойишлари лойиҳаларини ишлаб чиқади;

б) қишлоқ хўжалиги экинларини оқилона жойлаштириши, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришининг самарали усулларини жорий этиши, агросаноат кластерларини ташкил этиши ва ривожлантириши соҳасида:

ҳар бир ҳудуднинг ихтисослашуви, тупроқ-иклим шароитлари, ерларнинг мелиоратив ҳолати, унумдорлиги, сув билан таъминланганлигини инобатга олган ҳолда қайта ишловчи, тайёрловчи ва экспорт қилувчи ташкилотларнинг талабларидан келиб чиқсан ҳолда **қишлоқ хўжалиги экинлари тўлиқ экилишини, агротехник тадбирлар ўз вақтида ва сифатли ўтказилишини ҳамда қишлоқ хўжалиги экинларидан белгиланган ҳосил етиштирилишини ташкил этади**;

мева-сабзавот, картошка, полиз, узум ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришининг янги шаклларини жорий этади;

агросаноат кластерларини ташкил этиши бўйича таклифлар ишлаб чиқади, кластерлар моделидаги ташкилотлар фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш чораларини кўради;

қишлоқ хўжалигида кооперация муносабатларини ривожлантириш, жумладан, мева-сабзавот маҳсулотларини ишлаб чиқариш, тайёрлаш, сақлаш ва сотиш бўйича биргаликдаги фаолиятни амалга оширувчи қишлоқ хўжалиги бирлашмаларини ташкил этади;

қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш бўйича тузилганконтрактация ва фьючерс шартномалари бажарилишини ваҳисоб-китоблар ўз вақтида амалга оширилишини ташкил қиласди;

в) янги интенсив боғлар, узумзор ва иссиқхоналар ташкил этиши бўйича қабул қилинган дастурлар ижросини таъминлаш соҳасида:

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги хузуридаги Боғдорчилик ва иссиқхона хўжаликларини ривожлантириш агентлиги билан биргаликда ҳудудларнинг тупроқ-иқлим шароитларига мос бўлган интенсив боғлар ва иссиқхона хўжаликлари ташкил этиш бўйича комплекс дастурларни ишлаб чиқади ва амалга оширади;

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги хузуридаги Узумчилик ва виночиликни ривожлантириш агентлиги билан биргаликда ҳудудларнинг тупроқ-иқлим шароитларига мос бўлган узумзорлар барпо этиш бўйича комплекс дастурларни ишлаб чиқади ва амалга оширади;

г) ер ресурсларидан самарали фойдаланиш, тупроқ унумдорлигини ошириши бўйича комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқиши ва амалга ошириши соҳасида:

тупроқ унумдорлигини ошириш, ерлардан оқилона фойдаланиш ҳамдауларни муҳофаза қилиш бўйича ҳудудий дастурларни ишлаб чиқади ва амалга оширади;

ер ресурсларидан белгиланган мақсадларда оқилона ва самарали фойдаланишни, ерларни муҳофаза қилиш устидан давлат назоратини амалга оширади;

ер тузиш, ер мониторинги ўтказилиши ва давлат ер кадастрини юритиш ишларини ташкил этади;

юридик шахсларга қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари ҳамда бошқа давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун эгалик қилишга, фойдаланишга ва ижарага ербериш ишларини ташкил этади;

ерга эгалик қилиш ва ундан фойдаланиш, шунингдек, ер участкасини ижарага олиш ҳуқуқларини ҳамда ер участкаларига бўлган мулк ҳуқуқини белгиланган тартибда бекор қилиш жараёнларини мувофиқлаштиради;

д) сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш, сувни тежсовчи технологияларни кенг жорий этиши ва мелиорация тадбирларини амалга ошириши соҳасида:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 24 февралдаги ПҚ-5005-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасида сув ресурсларини бошқаришва ирригация секторини ривожлантиришнинг 2021–2023 йилларга мўлжалланган стратегияси белгиланган вазифаларни ўз вақтида ва тўлиқ бажарилишини таъминлайди;

сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш, сув олиш лимитларини белгилаш, сувдан фойдаланиш ва сув истеъмоли бўйича шартномаларни расмийлаштириш ҳамда сувдан фойдаланиш ва сув истеъмоли бўйича тартиб ижросини ҳамда суғориладиган ерларда мелиоратив назоратни ташкил қиласи;

сув хўжалиги объектларини қуриш, реконструкция қилиш ва таъмирлаш-тиклаш ҳамда ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўйича худудий дастурларни шакллантиради ҳамда ижросини ташкил қиласди;

сувни тежовчи суғориш технологияларини кенг жорий қилиш бўйича ҳудудий дастурларни шакллантиради ва ижросини таъминлайди;

фермер хўжаликлари, кластер ташкилотлари ҳамда бошқа сув истеъмолчилари билан уларнинг шартномавий муносабатларини ташкил қиласди;

сувдан фойдаланувчилар ҳисобидаги суғориш тармоқлари, улардаги гидротехника иншоотларининг техник ҳолатини яхшилаш, сув олиш жойларини сувни бошқариш ва ҳисобга олиш воситалари билан жиҳозлашни ҳамда сувнинг ҳисоби ва ҳисоботи юритилишини таъминлайди;

сув ва сув хўжалиги объектларининг муҳофаза зоналари ва соҳилбўйи минтақаларини ташкил қилиш, ажратилган ерлардан оқилона фойдаланишни таъминлайди;

инвестиция дастурлари доирасида сув хўжалиги объектларини қуриш, реконструкция қилиш ва таъмирлаш-тиклаш бўйича лойиҳаларни ўз вақтида амалга ошириш учун зарур чораларни кўради ҳамда фойдаланишга топширилган объектлардан мақсадли фойдаланиш устидан назоратни ташкил қиласди;

e) қишлоқ хўжалиги экинларини этиширишида ресурсларни тежовчи ва инновацион технологияларни кенг жорий этишисоҳасида:

қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари этиширувчиларга ресурсларни тежовчи ва инновацион технологияларни қўллашга кўмаклашади, қишлоқ хўжалиги экинларининг истиқболли, интенсив ҳамда серҳосил навларини экишни ташкил этади;

инновацион ишланмалар, шунингдек, замонавийавтоматлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини қишлоқ хўжалиги тармоқларига жорий этади;

аграп секторга инвестицияларни жалб этиш соҳасида хорижий мамлакатлар билан ҳамкорликни кенгайтириш чораларини кўради;

ж) тупроқ унумдорлиги ва экинлар ҳосилдорлигидан келиб чиқиб, қишлоқ хўжалиги экинларини этишириши учун талаб этиладиган минерал ўғитлар миқдорини белгилаш, қишлоқ хўжалиги экинларини касаллик ва заараркунанда ҳашаротлардан ҳимоя қилишисоҳасида:

тумандаги қишлоқ хўжалиги ер майдонларининг тупроқ унумдорлиги ва белгиланадиган экинлар ҳосилдорлигидан келиб чиқиб, қишлоқ хўжалиги экинларини этишириши учун талаб этиладиган минерал ўғитлар,

ўсишни бошқарувчи воситалар ва кимёвий препаратлар миқдорини белгилайди;

мутасадди ташкилотлар томонидан қишлоқ хўжалиги экинларини озиқлантириш учун минерал ўғитлар, ўсишни бошқарувчи воситалар ва ўсимликларни ҳимоя қилувчизарур кимёвий препаратлар билан узлуксиз таъминлаш чораларини кўради;

қишлоқ хўжалиги экинлари зааркунандаларига қарши биринчи навбатда биологик ва кимёвий курашиш тадбирларини ташкил этади;

3) ўрмон хўжалиги ерларидан самарали фойдаланиш, ўрмон хўжаликларида маҳсулот этишиши ҳажмларини оширишсоҳасида:

юридик ва жисмоний шахсларнинг давлат ўрмон фонди участкаларидан маданий-маърифий, тарбиявий, соғломлаштириш, рекреацион ва эстетик мақсадларда фойдаланиши бўйича худудий дастурларни ишлаб чиқади ва амалга оширилишини назорат қиласи;

Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси билан биргаликда ўрмон хўжаликлари давлат ўрмон фондининг маданий-маърифий, тарбиявий, соғломлаштириш, рекреацион ва эстетик мақсадларда фойдаланиш учун берилган участкаларида ўрмонларни ва табиий ландшафтларни сақлаш, ўрмонларда ёнғин хавфсизлиги ва санитария қоидаларига риоя қилиш шарти билан буучасткаларни ободонлаштириш тадбирларини ташкил этади;

ўрмонларнинг давлат ҳисоби ва давлат ўрмон кадастри юритилишини таъминлайди;

ўрмонларни муҳофаза қилиш, қўриқлаш, улардан фойдаланиш вауларни такрорий қўпайтириш устидан давлат назоратини амалга оширади;

ўрмонлар ҳолатига зарар етказилган ҳолларда корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар фаолиятини чеклаш, тўхтатиб қўйиш ва тугатиш тўғрисида таклифларни ишлаб чиқади;

Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси билан биргаликда худуддаги ўрмон хўжаликлари ер майдонларидан самаралифойдаланиш, озиқ-овқат маҳсулотларини кўпайтириш бўйича дастурларни ишлаб чиқади ҳамда амалга оширилишини назорат қиласи;

Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси, Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси билан келишган ҳолда ўрмон фонди ерларида экотуризмни ривожлантириш, туристик йўналишлар ва замонавий инфратузилма обьектларини барпо этиш бўйича ишлаб чиқилган худудий дастурлар ижросини ташкил қиласи;

и) ветеринария хизматини кўрсатиши ҳамда чорвачилик, паррандачилик, балиқчилик, асаларичилик ва пилчачилик тармоқларини ривожлантириши бўйича қабул қилинган дастурлар ижросини ташкил этишсоҳасида:

ветеринар осойишталикни таъминлашга қаратилган чораларни кўради ва эпизоотияга қарши тадбирларни ўтказиш ишларини мувофиқлаштириб боради;

ички истеъмол бозорини сифатли гўшт ва гўшт маҳсулотлари, сут ва сут маҳсулотлари, тухум, балиқ ҳамда асал маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаш, маҳсулотлар нархининг барқарорлигини сақлаш мақсадидазамонавий чорвачилик комплексларини ташкил этиш чора-тадбирларини ишлаб чиқади;

чорва моллари бош сонини, гўшт, сут, тухум, балиқ ва асал ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш бўйича прогноз кўрсаткичлар бажарилишини таъминлайди;

чорвачилик хўжаликларидағи мавжуд чорва моллари учун ажратилган ер майдонларидан самарали фойдаланишнинг ҳолатини ўрганади ва самарали фойдаланиш юзасидан тегишли чоралар кўради;

паррандачилик, балиқчилик ва пиллачилик тармоқларида кластер усулини жорий этади;

сув танқислиги шароитида сунъий сув ҳавзаларига бошқа манбалардан қўшимча сув бериш чораларини кўради;

асаларичилик хўжаликларини ўрмон фонди ерларига, тоғ ва тоғолди худудларга, табиий пичанзор ва яйловларга ҳамда қишлоқ хўжалиги ерларига жойлаштириш чораларини кўради;

фермер хўжаликларининг дала атрофларига тут кўчатларини экиш, интенсив тутзорлар барпо этиш ва парваришлишни ташкил этади вапиллачиликнингозуқа базасини мустахкамлаш чораларини кўради;

к) қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш лойиҳаларини амалга ошириш ва қишлоқ жойларда савдо ва пуллик хизматлар ташкил этиши соҳасида:

қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ва озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқариш тармоқларида бозор принциплари ва механизmlарини ҳамда озиқ-овқат саноати корхоналарида замонавий технологияларни жорий этиш юзасидан тасдиқланган чора-тадбирларнинг ижросини таъминлайди;

савдо ва пулли хизматларни ривожлантириш соҳасида иқтисодий ислоҳотлар тизимли амалга оширилишини таъминлаш чораларини кўради;

озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш юзасидан бозорлар, ярмарка ва кўргазмалар фаолияти мониторингини олиб боради, қишлоқ аҳолисини талаб этиладиган озиқ-овқат товарлари билан таъминлаш ва пулли хизматлар кўрсатиш чора-тадбирларини ишлаб чиқади ва ижросини таъминлайди;

худуд аҳолисини қиши-баҳор даврида узлуксиз таъминлаш учунозик-овқат маҳсулотларининг асосий турларини захирага ғамлаш бўйича қабул қилинган чора-тадбирлар ижросини ташкил этади;

худудда омборхоналар, картошка сақлаш жойлари ва совитиш камераларини қуриш, мавжудларини реконструкция ва модернизация қилиш ҳисобига мева-сабзавот маҳсулотларини сақлашнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш чораларини кўради;

дехқон бозорлари фаолиятини тартибга солиш чораларини кўради;

худуд аҳолисини, шу жумладанқиши-баҳор ойларида боришин қийин бўлган олис ва чўл зоналарида яшайдиган аҳолига, шунингдек, ижтимоий соҳа муассасаларига озиқ-овқат маҳсулотлари ишончли ва узлуксиз етказиб берилишини таъминлайди.

Шунингдек, туман ҳокимининг ўринбосари куйидаги қўшимча функцияларни амалга оширади:

Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари, фармойишлариватопшириклари, Хукумат қарорларининг бажарилиши юзасидан назоратни таъминлайди;

худудда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг ўта муҳим ва устувор йўналишлари бўйича яқин, ўрта ва узоқ муддатли истиқболга мўлжалланган концепциялар, давлат дастурлари ҳамда “йўл хариталари” лойиҳаларининг тайёрланишини ташкил этади ва ижросини таъминлайди;

қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантириш бўйича амалга оширилаётган ислоҳотларнинг самарадорлигини таҳлил қилиб боради, уларнинг натижалари бўйича таҳлилий материаллар тайёрланиши ва ҳокимлик йиғилишларида муҳокама қилиб борилишини ташкил этади;

тегишли туман комиссияларига (кенгашлар, гуруҳларга) раҳбарлик қиласи, туман ҳокими иштирокидаги комиссиялар (кенгашлар, гуруҳлар) ишини ташкил этади, қишлоқ ва сув хўжалиги соҳасидаги республика комиссиялари қарорлари ижро этилишини таъминлайди;

белгиланган тартибда ўзларига юклangan бошқа функцияларни амалга оширади.

3-боб. Туман ҳокими ўринбосарининг хукуқлари ва жавобгарлиги

10. Туман ҳокимининг ўринбосари ўзига юклangan вазифалар ва функцияларни бажариш учун куйидаги хукуқларга эга:

худудда қишлоқ хўжалиги соҳасини комплекс ривожлантириш бўйича қарорлар, дастурлар ва “йўл хариталари”ни ишлаб чиқиш, ижросини ташкил этиш;

туманҳокимлигига кўриб чиқиладиган масалаларни таҳлил қилиш ваишлаб чиқиш учун зарур бўлган материаллар ва маълумотларни ҳудудий

бошқарув органлари, туман ҳокимлиги вабошқа ташкилотлардан белгиланган тартибда сўраш ва олиш;

зарурат бўлганда туманҳокимлигида кўриб чиқиладиган масалаларни ишлаб чиқиш, ахборот ва таҳлилий материалларни тайёрлаш учун ҳудудий бошқарув органлари, туман ҳокимлиги раҳбари ваходимларини таклиф этиш, ушбу мақсадлар учун вақтинчалик эксперт гурухлари ташкил этиш;

худудий бошқарув органлари, туман ҳокимлиги, бошқаташкилотлардан улар томонидан киритилган туманҳокимининг ҳужжатлари ва қарорлари лойиҳаларини пухта қайта ишлашни белгиланган тартибда талаб қилиш;

кишлок, сув, ўрмон хўжалиги, ердан фойдаланиш ва чорвачилик масалаларини худудий бошқарув органлари, туман ҳокимлиги, бошқа ташкилотлар раҳбарлари ва ходимлари иштирокида кўриб чиқилиши ва муҳокама қилинишини ташкил этиш;

худудий бошқарув органлари ва бошқа ташкилотлар раҳбарларига тезкорлик билан ҳал этишни талаб қиладиган масалалар бўйича белгиланган тартибда топшириклар бериш;

норматив-хукукий ва бошқа ҳужжатлар, туманҳокими ўринbosари топшириқларининг худудий бошқарув органлари, туман ҳокимлиги, бошқа ташкилотлар томонидан бажарилишини ўрганиш.

11. Туманҳокимининг ўринbosари ушбу Низомнинг 8 ва 9-бандларидаги ўзига юклangan вазифаларининг тегишли равища vasamaraлибажарилиши учун шахсан жавобгардир.

Туман ҳокимининг ўринbosари Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Конунчилик ҳужжатлари ижросини самарали ташкил этишда давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарларининг шахсий жавобгарлигини кучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2021 йил 10 февралдаги ПФ-6166-сон Фармони, “Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳужжатлари ва топшириқлари самарали ва натижали ижро этилиши, шунингдек, ижро интизоми мустаҳкамланиши учун Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчиларининг, Вазирлар Маҳкамаси ва унинг комплекслари, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари ҳамда барча даражалардаги ҳокимликлар раҳбарларининг шахсий жавобгарлиги тўғрисида” 2017 йил 11 апрелдаги ПҚ-2881-сон ҳамда “Ijro.gov.uz” ижро интизоми идоралараро ягона электрон тизими самарали фаолият кўрсатишини таъминлашга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2021 йил 31 майдаги ПҚ-5132-сон қарорлари шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 12 январдаги “Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 12-сон қарорига мувофиқ ижро интизомига сўзсиз риоя этилишини таъминлаш учун жавоб беради.

12. Туманҳокимининг ўринбосари ўз вазифалари ва функцияларини бажармаганлиги ёки зарур даражада бажармаганлиги учун қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўлади.

13. Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари белгиланган тартибда кўриб чиқилишини таъминлайди, уларда қайд қилинган муаммолар ҳал этилиши юзасидан тегишли чораларни белгилайди.

14. Бириктирилган соҳаларда кадрларни тарбиялаш ва ўқитиш масалалари билан доимий шуғулланади, мажмуага кирадиган ташкилотлардаги раҳбарлик лавозимларига номзодлар бўйича таклифлар беради.

4-боб. Туман ҳоким ўринбосари фаолиятини ташкил этиш

15. Туман ҳокимининг ўринбосаришлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, шунингдек, ушбу Низомга мувофиқ туман ҳокимининг чораклик ва яrim йиллик иш режалари асосида ташкил этилади.

Ушбу иш режалар асосида туманҳокими ўринбосарининг ойлик шахсий иш режалари ишлаб чиқилади ва туман ҳокими томонидан тасдиқланади.

16. Туман ҳокими ўринбосарининг ҳисботи туман ҳокимининг тезкор йиғилишларида хар хафтада эшитиб борилади.

Ўзбекистон Республикасининг “Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида”ги Конунига асосантуман ҳокими ўринбосарининг ҳисботлари халқдепутатлари туман Кенгаши мажлисида эшитилади.

17. Туман ҳокими ўринбосари фаолиятининг самарадорлигини ҳамда мақсадли вазифаларга эришилишини баҳолаш, улар юзасидан ҳисботларни эшитиш ва тегишли чораларни кўриш **Маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарлари ўринбосарлари фаолиятининг энг муҳим самарадорлик кўрсаткичларини ишлаб чиқиш, мониторинг қилиш ва баҳолаш тартиби тўғрисидаги низомга мувофиқ амалга оширилади.**

18. Туман ҳокими ўринбосари фаолиятинитаъминлаш тегишли котибият томонидан амалга оширилади.

**Туман ҳокими ўринбосари томонидан фаолияти мувофиқлаштириб
бориладиган давлат ва хўжалик бошқаруви органларининг
худудий ва тармоқ бўлинмалари
РЎЙХАТИ**

1. Т
2. Қуйи Зарафшон ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси қошидаги насос станциялари ва энергетикабошқармаситуман бўлими.
3. Нурота давлат ўрмон хўжалиги.
4. Нурота ўрмон-ов хўжалиги.
5. Туман Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш бўлими.
6. Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги туман филиали.
7. Агросаноат мажмуи ва озиқ-овқат ҳавфсизлигини таъминлаш устидан назорат қилиш инспекцияси туман бўлими.